

AKADEMISKA
SJUKHUSET

Risikkommunikation

Arbets- och miljömedicin
Akademiska sjukhuset
Uppsala

Riskuppfattning

Personens vinst/förlust

Tillgänglig information

Kunskap och förståelse

Tidigare erfarenhet

Att tänka på:

Det är lättare att skapa sig
en bild av **konsekvensen** av en
exponering än av sannolikheten
att bli sjuk

Indignationsmodellen

Frivilliga risker accepteras lättare än påtvingade

Risker individen själv kontrollerar är lättare att acceptera

Rättvisa risker är lättare att acceptera än orättvisa

Riskinformation från trovärdiga källor blir lättare trodd

Indignationsmodellen

Moraliskt stötande risker uppfattas värre

Naturliga risker är lättare att acceptera än artificiella

Obekanta risker verkar farligare än bekanta

Risker som kan förknippas med andra minnesvärda händelser upplevs som farligare

Indignationsmodellen

		Allmänheten	
	RISKER	Upplevd liten	Upplevd stor
Experter	Små mätbara		
	Stora mätbara		

Indignationsmodellen

		Allmänheten	
	RISKER	Upplevd liten	Upplevd stor
Experter	Små mätbara	liten risk och oro	
	Stora mätbara		fara=oro

Indignationsmodellen

		Allmänheten	
	RISKER	Upplevd liten	Upplevd stor
Experter	Små mätbara		oro>fara
	Stora mätbara	fara>oro	

Indignationsmodellen

		Allmänheten	
	RISKER	Upplevd liten	Upplevd stor
Experter	Små mätbara		EMF
	Stora mätbara	UV	

Indignationsmodellen

		Allmänheten	
	RISKER	Upplevd liten	Upplevd stor
Experter	Små mätbara	liten risk och oro	oro>fara
	Stora mätbara	fara>oro	fara=oro

Kommunikationsproblem

När faran (beräknad risk) är liten, men
oron/indignationen stor

När **faran** (beräknad risk) är stor, men
oron/indignationen liten

Åtgärder

När faran är liten men oron stor

Reducera oron

- Tag det människor fruktar på allvar
- Lyssna
- Ge svar på personlig oro
- Förbered svar på frågor riktade till dig som person

Linda Nordling Nilsson,
psykolog, AMM, Gbg

Åtgärder

När faran är stor men indignationen liten

Psykologiska orsaker

- Förnekande av risken
- Fördelar med riskbeteendet
- Livsstil, sociala modeller

Alla mycket starka skäl – svåra att påverka

Linda Nordling Nilsson,
psykolog, AMM, Gbg

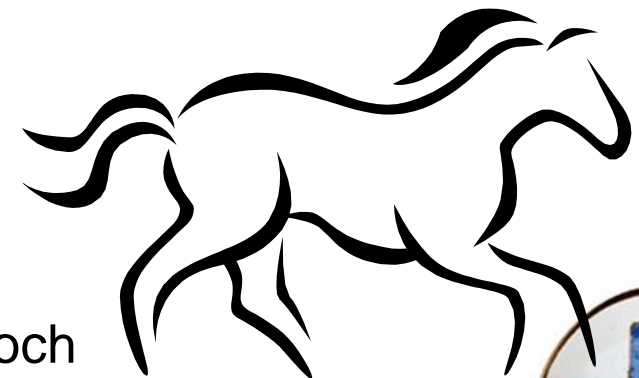
Effektiv riskkommunikation

1. Saklig information till berörda och anpassat till mottagaren
2. Transparens i riskkommunikationen, ingen dold agenda
3. Personligt möte med den mest berörda gruppen av människor
4. Tillgänglig för allmänhetens och medias frågor
5. Erkänn osäkerhet ifall det finns sådan och hur den hanteras
6. Respektera medborgarnas rätt att bestämma ”acceptabel risk”

Trust
arrives on foot
but leaves
on horseback

Asymmetriprincipen dvs lättare att förlora tillit och trovärdighet det är att vinna den (Slovic P, 1993)

UPPSALA
UNIVERSITET

Arbets- och miljömedicinska kliniker

Medicinsk expertfunktion för kommuner, sjukvården, företagshälsovården och allmänheten. Utreder patienter och bedriver såväl forskning som utbildning. Syftet är att förebygga sjukdom och dålig hälsa relaterat till arbets- och omgivningsmiljön.

Välkommen med frågor!

AKADEMISKA
SJUKHUSET

